

1. **Výběrová šetření** Uvažujme populaci N jedinců $S := \{1, \dots, N\}$ a z ní náhodně vybraný vzorek $s = \{i_1, \dots, i_n\}$ n jedinců takovým způsobem, že všechny $s \in \Omega := \binom{S}{n}$ n -prvkové podmnožiny S jsou stejně pravděpodobné. Spočítejte pravděpodobnost

- (a) $V_i := \{s \in \Omega : i \in s\}$, že i -tý jedinec bude zahrnut do výběru,
- (b) $V_{i,j} := V_i \cap V_j$, že i -tý a j -tý jedinci budou oba zahrnuti ve výběru s , kde $i \neq j$.
- (c) $V_{i+k} := V_i \cup V_k$, že alespoň jeden z jedinců i, k bude zahrnut ve výběru s , kde $i \neq k$.
- (d) $V_{i-k} := V_i \setminus V_k$, že i -tý jedinec bude zahrnut do výběru s zatímco k -tý ne, kde $i \neq k$.
- (e) $V_{i \nabla k} := V_i \Delta V_k$, že právě jeden z jedinců i, k bude zahrnut ve výběru s , kde $i \neq k$.

2. **Šatnářka** Uvažujme náhodné permutace n -prvkové množiny $\{1, \dots, n\}$, tak, že každá permutace $\pi \in \Omega := \{p : \{1, \dots, n\} \rightarrow \{1, \dots, n\} \text{ bijekce} \}$ má stejnou pravděpodobnost. Spočítejte pravděpodobnost, že výsledná náhodná permutace bude mít pevný bod, tj. pravděpodobnost množiny $\{\pi \in \Omega : \exists i \in \{1, \dots, n\} \pi(i) = i\}$.

3. Házíme postupně šesti kostkami a obdržíme posloupnost (k_1, \dots, k_6) dosažených bodů.

- (a) Jaká je pravděpodobnost, že takto obdrdžíme monotonní posloupnost ?
- (b) Jaká je pravděpodobnost, že maximum $\max(k_1, \dots, k_n)$ je rovno $l = 1, \dots, 6$?

4. Uvažujme rodiny, ve kterých jsou tři děti. Jaká je pravděpodobnost, že v náhodně vybrané rodině jsou dvě děvčata a jeden chlapec, jestliže předpokládáme, že se chlapani a děvčata rodí se stejnou pravděpodobností ?

5. Osudí obsahuje celkem pět koulí (bílá, modrá, černá, červená, zelená), které se liší pouze barvou. Náhodně vytáhneme tři koule. Jaká je pravděpodobnost, že mezi nimi

- (a) je bílá koule
- (b) není modrá koule
- (c) je bílá a není modrá koule ?

6. V osudí je 8 bílých, 8 modrých a 8 červených koulí. Vytáhneme jednu kouli, označíme její barvu, kouli vrátíme, obsah osudí dobře promícháme a opět vytáhneme jednu kouli.

- (a) Jaká je pravděpodobnost, že obě koule mají stejnou barvu ?
- (b) Jak se tato pravděpodobnost změní, jestliže první vytaženou kouli zpět do osudí nevracíme ?

7. Házíme šesti hracími kostkami. Jaká je pravděpodobnost, že

- (a) padnou vesměs různá čísla,
- (b) padnou vesměs lichá čísla ?

8. Třicet studentů bylo náhodně rozděleno do skupin po deseti osobách.

- (a) Jaká je pravděpodobnost, že Yveta a Zdeněk se dostali do stejné skupiny ?

(b) Jak se tato pravděpodobnost změní, jestliže nově vznikající skupiny budou mít 8, 12 a 10 osob ?

9. Ze stovky očíslovaných vstupenek byly náhodně vylosovány tři. Jaká je pravděpodobnost, že tyto vstupenky lze uspořádat do aritmetické posloupnosti ?

10. Jaká je pravděpodobnost, že se ve třídě, kde je n žáků, najde dvojice, která má narozeniny ve stejný den v roce ? (Uvažujte roky s 365 dny a rovnoměrným rozením dětí během roku.)

11. Jaká je pravděpodobnost, že ve třídě, kde je n žáků, existuje spolužák, který má narozeniny ve stejný den jako třídní profesor ?

12. Uvažujme pokus, který má dva možné výsledky: zdar Z s pravděpodobností $\frac{1}{2} + \varepsilon$ a nezdar N s pravděpodobností $\frac{1}{2} - \varepsilon$, kde $\varepsilon > 0$. Pokus dvakrát nezávisle opakujeme. Rozhodněte, které ze dvou následujících jevů mají větší pravděpodobnost $A = \{(Z, Z), (N, N)\}$, $B = \{(Z, N), (N, Z)\}$.

13. Necht' platí $P(A) = 0.3$, $P(B) = 0.4$, $P(A \cup B) = 0.6$. Spočítejte podmíněné pravděpodobnosti $P(A|B)$ a $P(B|A)$ a rozhodněte o nezávislosti jevů A, B .

14. Náhodné jevy A, B, C jsou nezávislé a mají stejnou pravděpodobnost rovnou 0.1. Určete $P(A \cup B \cup C)$.

15. Náhodné jevy A, B splňují $P(B|A) = 0.216$, $P(A) = 0.9$, $P(B) = 0.25$. Určete $P(A|B)$ a $P(A \setminus B)$.

16. Házíme dvěma hracími kostkami. Jev A znamená, že na první kostce padlo liché číslo, jev B znamená, že na druhé padlo sudé číslo. Jev C znamená, že součet obou čísel je lichý.

- (a) Jsou jevy A, B, C nezávislé ?
- (b) Jsou jevy A, B, C po dvou nezávislé ?

17. Na MFF UK je v průměru 20 procent dívek, p procent z dívek a q procent z chlapců má dlouhé vlasy. Stanovte hodnoty parametrů p a q a spočítejte pravděpodobnost, že náhodný student je dívka, víte-li, že má dlouhé vlasy.